

Багаторічна культура. Інтенсивно використовується від 8-10 до 15 років. Сходи дрібні, зелено-рожеві. Незалежно від часу посіву в перший рік вегетації генеративних пагонів не утворює, але формує потужну прикореневу розетку листків. Листки розетки на довгих жолобчастих черешках, яйцеподібно-ланцетні, 40-60 см завдовжки. Корінь стрижневий, розгалужений, заглиблюється на 1,5-2,0 м, маса його становить 110-130 г.

З другого і у наступні роки життя, весною, одночасно з таненням снігу, відбувається регенерація прикореневої розетки листків і з бруньок відновлення, розташованих на кореневій шийці, розвивається від 2 до 5 генеративних пагонів. Діаметр стебел біля основи становить 15-24 см. У кінці вегетації досягає висоти 220-280 см, включаючи суцвіття. Кितिця складається з 10-20 гілок першого порядку, довжина її – 90-130 см. Залистяність – 37-45%. Квітки дрібні, двостатеві, рожеві. Плід – трьохгранний горішок. Маса 1000 плодиків близько 4,5 г, насіння – 2,95-3,30 г. Під час обмолоту достиглі плоди оболонки відокремлюються від світло-коричневих блискучих насінин.

Сорт зимостійкий, холодостійкий. Шкідники та хвороби суттєво не впливають на стан і врожайність рослин. Їх наявність спостерігається лише в окремі роки. Відзначено незначні uszkodження розетки листків різними видами довгоносиків. У вологі роки на стеблових листках з'являються плями антракнозу та борошнистої роси.

Від весняного відростання та кормової стиглості (фаза бутонізації) вегетує 45-50 днів, до повного достигання насіння – 105-112 днів. Як сама ранньостигла високобілкова культура весною перша починає використовуватися в зеленому конвеєрі.

Строки посіву - весняний та літній (до III декади червня). Норма висіву – 5-7 кг/га (1,6-2,4 млн. насінин). Спосіб посіву – широкорядний з міжряддями 45 чи 70 см. Глибина загортання насіння – 15-20 мм. До і після посіву потрібно ущільнити ґрунт.

Догляд за посівами сорту в перший рік полягає в розпушенні міжрядь і механічному знищенні бур'янів у міжряддях. Через 2-3 місяці вегетації рослини укорінюються і утворюють напіввідняту розетку з 3-4 пар листків. З другого та в наступні роки гібридний щавель відростає раніше від інших рослин і за густоти 80-100 пагонів на 1м² площі успішно конкурує з бур'янами. Бажано тричі – перед весняною регенерацією, після першого та другого укосів – провести підживлення нітроамофоскою, нітрофоскою або сумішню азотних, фосфорних і калійних добрив відповідно до виносу з урожаєм.

Сорт з урожаєм кожних 10 т надземної маси в фазі бутонізації-цвітіння виносить(кг): азоту - 41-43; фосфору – 25-27; калію – 43-47. Після переорювання 3-4-літніх плантацій щавлю в ґрунті залишається 35-40 т/га органічних решток, що вміщують близько 2200 кг азоту, 1400 – фосфору, понад 1000кг калію.

Середня урожайність зеленої маси становить 1029,0 ц/га, насіння – 15,8 ц/га.

Рекомендовано вирощувати в усіх кліматичних зонах України.

Мишій італійський /Чумиза/

Дніпровський. Оригінатор – Кравченко Петро Григорович.

Сорт виведено багаторазовим індивідуальним та сімейно-груповим відбором із сортів Дніпровська 38 та Коломенська.

Це однорічна злакова культура. Сходи зелені з частковим антоціановим забарвленням. Коренева система мичкувата і глибоко проникає в ґрунт (150 см). Від нижніх надземних вузлів стебла інколи відходить зеленувате пружне повітряне коріння до 2-4 см довжини, яке служить для рослин додатковим джерелом живлення і підпорою від полягання.

Стебло прямостояче, висотою 160-200 см, товщиною 8-10 мм, стійке до полягання, має 10-12 вузлів, верхівка стебла слабо або помірно поникла.

Листки темно-зелені, без воскового нальоту з слабким біля піхви опушенням, в період колосіння листки проміжні. Волоть веретеноподібної форми, світло-коричнева, довжиною 20-25 см, щільна, добре занасінена по всій довжині волоті, за виключенням недорозвинених гілок біля основи. Щетинки без кольору, короткі. Колоскові луски блідо-жовті, легко відстають від зерна. Насіння світло-жовтого кольору, дрібне, голе, округлої форми, трохи приплюснуте зі сторони рубчика. Вага 1000 насінин 2,8 г. У волоті 20000 насінин. Сорт стійкий до посухи, полягання, ураження хворобами. Вегетаційний період 115 днів (середньостиглий); на зелений корм і сіно – 60-70 днів. Мишій на зелений корм скошують за один-два тижні до викидання волоті; на силос – на початку дозрівання головних волотей, а на сіно – на початку викидання суцвіття.

Мишій відноситься до самозапилюючих рослин і тому насінники потрібно розміщувати ізольовано. Норма висіву 2,5-3 млн (4,5-5 кг) насінин на 1 га при стрічковому і широкорядному посіві (45 x 15 см і 45 см). При суцільному рядковому посіві (15 см) норма висіву 3,5 млн/га. Для отримання зеленої маси і сіна норму висіву збільшують - 4,5-5 млн/га. При широкорядному посіві застосовується міжрядна культивування та огортання у фазі 6-7 листків.

Середня урожайність насіння 65-90 ц/га; зеленої маси – 350-500 ц/га. Вміст сирого протеїну в зерні 13-15%, 69-65% крохмалю, 5-8% жиру і 2-3% цукру. Вихід крупи в середньому становить 65-75%.

Сорт рекомендовано вирощувати у зонах Степу та Лісостепу

Мальва гібридна

Унава. Центральний ботанічний сад ім. М. Гришка НАН України.

Метод виведення: міжвидова гібридизація і відбір. Популяції з ЦБС НАН України обох батьківських видів мальви мелюки і мальви кучерявої.

Сходи темно-зеленого кольору з антоціановим забарвленням. Стебло пряме, без опушення, висотою 220-230 см, соковите, ніжне в кормовій стиглості, в основному на стеблі формується від 8 до 30 міцних бокових пагонів.

Листки лопатеві з гофрованими краями, ніжні, дуже соковиті. Залистяність 51%. Суцвіття – завиток, квітки дрібні, блідо-рожевого кольору.

Плід – відкрита коробочка, зібрана в кільця (калачик) по 5-12 штук, в коробочці 10-11 плодиків. Насіння округло-ниркової форми з оболонкою світло-коричневого кольору. Маса 1000 насінин 3,8 г.